

TEKST: MARTINEKE POPPE | BEELD: RUBEN TIMMAN | STYLING EN VISAGIE: VERA EN RUBEN TIMMAN

OVER JORIEN

JORIEN OUWENEEL (40) IS AL 16,5 JAAR GETROUWD MET CHRIS (42). ALS COACH EN TRAINER STAAT ZE VROUWEN EN EVENTUEEL OOK HUN PARTNERS BIJ, DIE TE MAKEN HEBBEN MET ONGEWENSTE KINDERLOOSHEID. DAT DOET ZE VANUIT HAAR COACHINGSPRAKTIJK 'MIJNLEVENISOK'.

'Ik mag roemen in mijn kinderloosheid'

"De deur van zijn kamer was amper dicht, toen de arts het ons plompverloren meldde: **'De kans dat jullie op natuurlijke wijze zwanger worden is wel heel klein.'** Bam. Verdwaasd zakten we in onze stoel. Een paar dagen gingen als in een waas aan ons voorbij. Maar al snel keken we hoopvol vooruit: er waren immers allerlei mogelijkheden, toch? Niet te lang stilstaan, maar doorgaan. Dat leek het beste."

Jaren later rent hondje Toby kwispelend voor Jorien Ouweneel uit de kamer van haar sfeervolle woning binnen. Buiten is het guur en regenachtig, dus de haard brandt. Toby nestelt zich lekker in zijn mand naast het vuur, terwijl Jorien koffie zet. Het is knus in huis. Aan de muur hangen veel foto's en een prachtig, kleurrijk schilderij. "Gemaakt door mijn vriendin. Ik kreeg het van Chris toen we 12,5 jaar getrouwd waren. Onze trouwtekst is erin verwerkt. Psalm 16:11: *U wijst mij de weg naar het leven: overvloedige vreugde in uw nabijheid, voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde.*" Ik heb me aan die tekst vastgeklampt. Er staat hier een belofte met een dubbele punt. Overvloedige vreugde, dat is de weg die Hij voor mij verlangt! Dat ontvang ik zolang ik maar dichtbij Hem blijf."

Jorien en Chris ondergingen in de afgelopen jaren twee vruchtbaarheidsbehandelingen (ICSI) en doorliepen een adoptie cursus. Maar er kwamen geen kinderen. 'Ongewenst kinderloos', dat is het stigma waar Jorien en Chris mee moeten leven. Jorien: "Ja, we dragen dit levenslang met ons mee. Steeds zal er een nieuwe fase zijn waarin het verdriet hierover de kop opsteekt. Nu is er nog vooral het gemis van een zwangerschap en van het hebben van een kinderscharre. Maar we missen straks ook de fase waarin je kinderen ziet opgroeien. Ik word geen moeder van de bruid, we worden geen opa en oma."

Desondanks waren er steeds die woorden die verschillende mensen tegen haar zeiden: 'je bent een echte moeder.' "Hoe dan', vroeg ik aan

God, 'ik heb veel moederliefde in me, maar hoe kan ik daarvan uitdelen?' Een antwoord vond ze onder meer in de tekst 2 Korintiërs 1:3,4: *Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader die zich over ons ontfermt, de God die ons altijd troost en ons in al onze ellende moed geeft, zodat wij door de troost die wijzelf van God ontvangen, anderen in al hun ellende moed kunnen geven.* "Ik mag troost geven aan anderen op een manier zoals ik zelf getroost ben. Chris en ik schommelden jaren tussen hoop en

"Ik mag troost geven zoals ik zelf getroost ben"

wanhoop. We zagen onze dromen uiteenvallen: ons huwelijk had het flink te verduren en ik heb de leegte letterlijk in mijn baarmoeder gevoeld. Maar op een dag kon ik aan God vragen: 'wilt U die leegte vullen?'. Ik ben uiteindelijk in mijn leven een overvloedige vreugde gaan ervaren (Joh. 10:10, red.) en besepte gaandeweg: mijn identiteit wordt niet bepaald door het aantal kinderen dat ik wel of niet heb. Mijn identiteit is in Christus en daarmee is mijn leven oké. Dat is nu de naam van mijn coachingspraktijk waarin

ik vrouwen en eventueel ook hun partners begeleid die te maken hebben met ongewenste kinderloosheid. Ik mag denk ik een geestelijk moeder zijn voor mensen die God op mijn pad brengt."

WORTELS

"Ik was de middelste van vijf kinderen, een warm en gezellig gezin uit Enschede. We waren gereformeerd vrijgemaakt, dus gingen we op zondag twee keer naar de kerk, zaten we op een gereformeerde basisschool en gingen we iedere week naar de jeugdvereniging. Heel veilig, want overal kwam ik dezelfde kinderen tegen en mijn ouders leefden het geloof op een mooie manier voor. Maar toen ik ging studeren in Ede ging er een wereld voor me open. Ik ontdekte andere manieren van geloofsbeleving. Wow. God werd er voor mij groter door en mijn geloof dieper.

In Ede ontmoette ik Chris. Een aantrekkelijke, ondernemende jongen. Hij had een charisma waar ik als een blok voor viel. Gelukkig was het wederzijds. We hadden een paar jaar verkering en trouwden na onze studie. We kochten een flatje in Ede, Chris begon een eigen bedrijf en ik kreeg leuk werk. Maar toen begon er iets te wringen. Chris had een gebroken jeugd gehad en daardoor een flink stuk onverwerkt verleden. Hij kon moeilijk omgaan met mijn liefde, en had moeite met liefde geven. Het contrast tussen het gezin waar hij uit kwam en dat van mij was groot. Dat was confronterend voor hem. We gingen in relatie therapie en Chris ging met zichzelf aan de slag.

Nu denk ik weleens: zou God ons toen hebben voorbereid op wat nog komen zou? Want na deze storm waren we toe aan de volgende stap. Onze flat ruilden we in voor een groter huis in een gezinswijk. En hoewel ik me inmiddels had opgewerkt tot leidinggevende binnen het bankwezen zag ik mezelf nu vooral als manager van een gezin. Want, moeder worden van een flink aantal kinderen, dat was mijn wens.

Maar een zwangerschap bleef uit. En toen waren daar dus al vrij snel die vernietigende woorden van die arts: 'de kans dat jullie op natuurlijke wijze zwanger worden is heel klein'. Oké, dachten we, maar daarmee is nog niets uitgesloten, toch? Er zijn zoveel manieren? Helaas niet voor ons: alleen met ICSI was er een mogelijkheid. Een loodzwaar traject: je moet als vrouw je hele cyclus in kaart brengen, hormo-

nen slikken, prikken in je buik, die verschrikkelijk pijnlijke punctie en terugplaatsing ondergaan. Een koelkastplank stond vol met medicatie. Het gekke bij zo'n traject is: het 'gewone' leven gaat door, je ondergaat het op de een of andere manier allemaal in het verborgene. Omdat je denkt dat het erbij hoort. En omdat je je optrekt aan de hoop op een kindje. Na de terugplaatsing ben je medisch gezien al zwanger. En zo voelde ik dat ook, 'nestel maar goed' zei ik met de hand op mijn buik, 'ik zorg voor je!'. Maar het mocht niet zo zijn.

Twee keer liep het op niets uit. Twee keer kletterden we naar beneden van een hoopvolle hoogte. Uiteindelijk pasten we ons leven enigszins aan bij onze situatie. Zo verhuisden we naar Arnhem: weg van de gezinnen, naar een gemêleerde stadswijk. We maakten carrière.

En we onderzochten we of we wilden adopteren. Maar de hoop op een gezin helemaal opgeven: dat konden we niet. En dus stonden we nooit écht stil bij de pijn en het verlies."

KENTERING

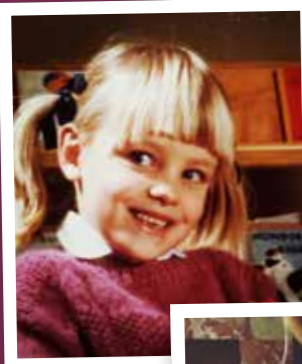
"Er is een groot verschil tussen mannen en vrouwen in hoe zij verdriet verwerken. Ik wilde graag praten, terwijl Chris dat moeilijk vond. Op mijn werk was een gescheiden man van wie ik de aandacht kreeg en die mij graag een luisterend oor bood. Maar op een bepaald moment ontstonden er gevoelens tussen ons. 'Dit wil ik niet!', schreeuwde het in me. Ik voelde de geestelijke strijd die gaande was, het verscheurde me. Ik kon niet meer slapen en was er misselijk van. Ik heb het op tijd aangekaart bij Chris en overplaatsing op mijn werk aangevraagd.

"Chris en ik. Tijdens een lekker fietstochtje door de polder."

"De laatste etappe van de Muskathlon in Rwanda. Met de ontmoeting met ons sponsorkindje Varu."

"Ik had een heerlijke, onbezorgde jeugd. Ik was hier denk ik een jaar of zes."

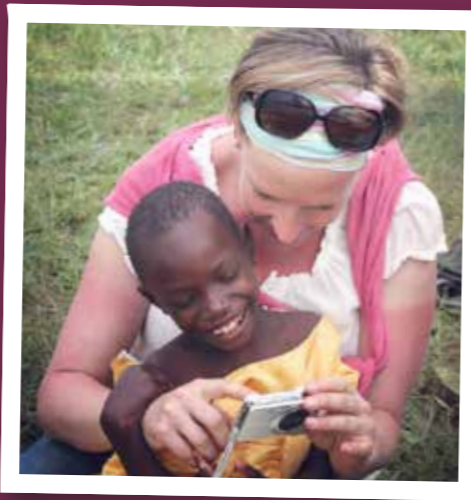
"Ik heb Daan geboren zien worden! Dit was een paar dagen daarna."

"Mijn heerlijke, grote familie, tijdens de 45-jarige bruiloft van mijn ouders."

"Met mijn moeder en zusjes. Ik ben zo blij met ze!"

"Dit is Lilian uit Oeganda. Ik had een bijzondere ontmoeting met haar en haar zusje. Ze wonen bij hun vader, die overdag veel werkt. Dus de meisjes zorgen voor elkaar."

Na de tweede mislukte vruchtbaarheidsbehandeling kwam het besef: wat is een zwangerschap mij waard? Vruchtbaarheidsbehandelingen zijn klinisch. Er is niets bij van de intimiteit en seksualiteit die God voor ons heeft bedoeld. En het doet ook nog eens ontzettend veel pijn. Ik begon tot me door te laten dringen: waarschijnlijk worden wij nooit zwanger.

In diezelfde periode verloren mijn zwager en schoonzus hun dochtertje, na 28 weken zwangerschap. Het verdriet was groot. Toch kon ik er voor hen zijn. Ik kon hen bijstaan in hun rouw. Naderhand bepaalde het mij echter ook bij mijn eigen verlies en besepte ik dat ik daarmee aan de slag moest. Ik las toen onder andere het boek van Elizabeth George - *Gods weg door je beproevingen*. Ik leerde dat God zegt dat kracht zichtbaar wordt in zwakheid (2 Korintiërs 12:9, red). Dat ik dus mag roemen in mijn kinderloosheid en in hoe ik hiermee om ga, omdat het wijst op Gods kracht. Ik realiseerde me: ik mag verdrietig zijn, ik mag dit laten zien. We hebben de aard en de neiging om ons groot te houden. Maar zwakheid is onderdeel van wie je bent. Omarm het, zodat het je heel kan maken. Je bent niet compleet als je de moeiten in je leven negeert, je moet het aankijken om heelheid te kunnen ervaren.

Bij ongewenste kinderloosheid is sprake van een onzichtbaar verlies. Het kindje waar je naar verlangt en dat in je gedachten en dromen al reeel is, komt er niet. Iedere maand of na elke mislukte vruchtbaarheidsbehandeling heb je een confrontatie

met dit verlies. Maar je hebt de neiging de gevoelens hierover weg te drukken. Je houdt je sterk en bereidt jezelf voor op de volgende (behandelings)cyclus. Aan het echt verwerken van het verdriet, er betekenis aan geven, kom je niet toe. Je neemt telkens de *shortcut* en het verlies stapelt zich op. Pas toen ik dit durfde te erkennen, kon ik mijn kinderloosheid doorworstelen met God. In het Duits gebruiken ze voor rouwen wel het woord *durcharbeiten* - 'doorwerken'. En zo is het echt; ik ben boos geweest, heb uitgeroepen 'waarom ik?' en heb veel gehuild. Maar uiteindelijk kon ik ook mijn leegte bij God neerleggen en Hem vragen: wilt U die vullen?"

DROMEN

"Mijn nicht werd ongepland zwanger. Pfoeh, daar moest ik even van bijkomen. Maar gaandeweg haar zwangerschap kon ik er voor haar zijn. Er was geen partner in beeld, dus vroeg ze of ik haar bij de bevaling wilde ondersteunen. Wat een ervaring! Ik zag hoe een kind en een moeder geboren werden en hoe geweldig een vrouw is gemaakt. Er was geen enkel moment waarop ik bitterheid voelde, er was alleen het wonder!

En dat is ook hoe ik het leven zie: Jezus wil ons de volheid van het leven geven. Ik ervaar daarin een overvloedige vreugde. Het leven is prachtig, mensen zijn prachtig! Ik droom dat generaties vrouwen en mannen met God door hun verdriet en moeiten heen willen gaan. Als we dat doen wordt herstel en genezing zichtbaar door

de gebrokenheid heen. Met mijn coachingpraktijk wil ik vrouwen (en mannen) die te maken hebben met ongewenste kinderloosheid hierop wijzen. Ik wil hun inzicht geven en erkenning. Hen helpen om bij ongewenste kinderloosheid de hele route te pakken richting herstel. Bij vruchtbaarheidsbehandelingen beland je in een medische molen waarin je elkaar gemakkelijk verliest, waarin je zelfs het zicht op jezelf kan kwijtraken. Je wordt keihard aangevallen. Maar ik denk dat je kunt standhouden als je Jezus erbij blijft betrekken.

Ik vind het belangrijk dat de samenleving bewuster omgaat met dit thema. Zeker in de kerk. In iedere doop- of opdraagdienst, kinderdienst of kerstdienst zitten vrouwen in de zaal die verlies voelen. Erken dit en benoem het. Probeer het niet dicht te smeren, maar luister naar elkaar.

Vorig jaar fietste ik de *Muskathlon*. Ik had weinig wielrenervaring en kwam daardoor bij iedere etappe als laatste binnen. Mijn vader, die ook mee was zei nog 'je mag stoppen hoor'. Maar ik dacht: 'ben jij gek!' Het was een fantastische reis met ook nog de ontmoeting met mijn sponsorkindje als kers op de taart. Ik kwam op mijn manier de eindstreep over. In mijn achterhoofd klonken de woorden van Jesaja: 'Jubel, gij onvruchtbare vrouw... maak de plaats voor uw tent wijd'. Door deze ervaring is mij nog duidelijker geworden dat ik met God alle bergen aankan. Hij geeft mij geen beproevingen die ik niet kan dragen. Mijn leven is goed met Hem."